

בית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 5833/24

לפני: כבוד השופטת דפנה ברק-ארז

המבקשת: פלונית

נגד

המשיב: פקיד שומה נתניה

בקשה לעיכוב ביצוע פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-
לוד מיום 19.5.2024 שניתן בע"מ 42089-08-20 על-ידי השופט
ב' בורנשטין

בשם המבקשת: עו"ד טל פלמבאום, עו"ד אילון עישר, עו"ד צבי חמיש

בשם המשיב: עו"ד חן אבידוב

החלטה

1. בפני בקשה לעיכוב ביצועו של פסק דין משלים שנתן בית המשפט המחוזי מרכז-לוד ביום 19.5.2024 (ע"מ 42089-08-20, השופט ש' בורנשטין). בית המשפט המחוזי דחה ערעור שהגישה המבקשת על שומה שהוצאה לה בגין עסקה למכירת מניות.

2. מבלי לפרט יצוין כי מקורו של ההליך בחיובה של המבקשת במס רווחי הון בגין

עסקה שביצעה בשנת 2011 ואשר במסגרתה מכרה מניות. תחילה חויבה המבקשת במס על בסיס שווי עסקה של כ-27 מיליון שקלים. בהמשך ובעקבות הליך משפטי שנקטה המבקשת, נחתם בשנת 2018 בינה ובין מי שרכש ממנה את המניות הסכם גישור ובעקבותיו קיבלה המבקשת ממנו סכום נוסף של כ-80 מיליון שקלים (להלן: התמורה הנוספת). המבקשת חויבה במס בגין התמורה הנוספת, והמחלוקת שהולידה את ההליך נסבה על כך.

3. ביום 20.8.2020 הגישה המבקשת ערעור לבית המשפט המחוזי באשר לחיובה במס בגין התמורה הנוספת. המבקשת טענה, בעיקרו של דבר, כי התמורה הנוספת לא

שולמה לה בגין המניות, וכי מכל מקום השומה שמכוחה חויבה במס בגין העסקה התיישנה.

4. ביום 10.11.2022 נתן בית המשפט המחוזי פסק דין חלקי שדחה את טענתה של המבקשת באשר לעילת התשלום של התמורה הנוספת וקבע כי זו שולמה בגין מכירת המניות (להלן: פסק הדין החלקי). להשלמת התמונה יצוין כי המבקשת הגישה ערעור על פסק הדין החלקי, אך ביום 18.3.2024 חזרה בה מערעור זה בשים לב להערות בית המשפט (ע"א 8609/22, השופטים נ' סולברג, י' וילנר ו-א' שטיין).

5. בפסק דינו המשלים אשר נזכר בפתח הדברים, בית המשפט המחוזי דחה את טענתה של המבקשת לפיה חלה התיישנות ביחס לשומה הנוגעת לתמורה הנוספת (להלן: פסק הדין המשלים). בית המשפט המחוזי הבהיר, בעיקרו של דבר, כי לא ניתן לקבל את טענתה של המבקשת "לפיה תמורה שהתקבלה 'באיחור' אינה חייבת במס, משום שעל פי הנטען אין ליחסה, לא לשנת העסקה ולא לשנה שבה התקבלה" (בפסקה 30 לפסק דינו של בית המשפט המחוזי). בהתאם לכך חייב בית המשפט המחוזי את המבקשת לשלם מס בסכום של כ-40 מיליון שקלים.

6. ביום 17.7.2024 הגישה המבקשת ערעור על פסק הדין המשלים לבית משפט זה. בערעור נטען, בין היתר, כי חלה התיישנות ביחס לחיובה של המבקשת במס בכל הנוגע לתמורה הנוספת. ביום 20.9.2024 הגישה המבקשת את הבקשה דנן לעיכוב ביצועו של פסק הדין המשלים. המבקשת מטעימה כי סיכויי הערעור טובים וכי די בנכסיה על מנת להבטיח את ביצועו של פסק הדין המשלים ככל שידחה הערעור. כמו כן, המבקשת העלתה בבקשתה לעיכוב הביצוע של פסק הדין טענות באשר למצבה הרפואי ובהקשר זה לצורך שלה בכספים עבור טיפולים רפואיים.

7. בתגובתו מיום 29.9.2024 טוען המשיב, פקיד שומה נתניה, כי דין הבקשה להידחות. המשיב טוען כי הבקשה לעיכוב ביצוע הוגשה בשיהוי, כארבעה חודשים לאחר שניתן פסק הדין המשלים, וכחודשיים לאחר הגשת הערעור. כן טוען המשיב כי "סיכויי הערעור קלושים ולמעשה אפסיים", וכי מאזן הנוחות אינו נוטה לטובתה של המבקשת. בהקשר זה מדגיש המשיב כי המבקשת לא הצביעה על כך שייגרם לה נזק בלתי הפיך ממימוש פסק הדין המשלים. המשיב מוסיף כי הוצע למבקשת הסדר של פריסת תשלומים, אך היא נמנעה מלפעול לפיו. באשר לטענותיה של המבקשת ביחס למצבה הבריאותי, טוען המשיב כי אלה הועלו בעלמא.

8. להשלמת התמונה יצוין כי ביום 10.10.2024 המבקשת הגישה בקשה שנשאה את הכותרת "בקשה בהולה למתן סעד ארעי לעיכוב מימוש חוב המס למיצער עד להכרעה בבקשה לעיכוב ביצוע". בבקשה זו נטען, בעיקרו של דבר, כי המשיב עיקל כספים בחשבונותיה של המבקשת באופן הפוגע ביכולתה להתקיים. בהחלטתי מאותו יום הוריתי למשיב להודיע "אילו חשבונות בנק של המבקשת יש בכוונתו לעקל, וכיצד יש בכוונתו לאפשר לה התנהלות כספית שוטפת ולו חלקית". בתשובתו מאותו יום הודיע המשיב כי יותיר בחשבונות הבנק של המבקשת סך של 200,000 שקלים על מנת לאפשר לה לקיים את צרכיה השוטפים. בתגובתה מיום 13.10.2024 המבקשת הוסיפה וטענה כי סכום זה אינו מספיק לצורך הבטחת התנהלותה השוטפת.

9. לאחר ששקלתי את טענות הצדדים מצאתי כי דין הבקשה לעיכוב ביצועו של פסק הדין המשלים להתקבל באופן חלקי בלבד.

10. כידוע, על דרך הכלל, בית המשפט לא ייטה לעכב את ביצועו של פסק דין כספי. זאת, בשים לב לכך שהנזק אשר עלול להיגרם מביצועו של פסק דין כספי אינו בלתי הפיך (ראו: ע"א 3827/14 עוז והדר בניה בע"מ נ' מפלס רם בניה ופיתוח בע"מ, פסקה 17 (3.7.2014); ע"א 5843/18 הופמן נ' Fidam Select (בפירוק), פסקה 19 (22.10.2018)). עם זאת, במקרים שבהם הסכום שנפסק לתשלום הוא חריג והמשמעות הכלכלית של החובה לשלם סכום כזה היא ניכרת, שיקולים אלה עשויים להטות את מאזן הנוחות לטובת עיכוב ביצוע, ולו חלקי, של פסק הדין. לצד האמור, יש להתחשב בהקשר זה גם בזהותו של המשיב – אם מדובר בגורם פרטי או במדינה – מהיבט ההשלכות האפשריות על אפשרות ההשבה וכן על הנזק הפוטנציאלי שעלול להיגרם לאותו צד (ראו למשל: ע"א 4779/09 שבעאן נ' פקיד שומה רמלה, פסקה 14 (29.7.2009); ע"א 918/15 פישמן רשתות בע"מ נ' פקיד שומה למפעלים גדולים, פסקאות 17-18 (17.6.2015); ע"א 7583/18 חברת י.ב. קורמן מערכות אינטסלציה (1992) בע"מ נ' מס הכנסה – פקיד שומה עפולה, פסקה 8 (8.11.2018)).

11. במקרה דנן, מדובר בסכום כסף משמעותי אשר תשלום מלא שלו עשוי להכביד באופן ניכר על המבקשת, בין השאר בהתחשב בצורך לכאורה לממש לשם כך נכסים שאינם נזילים. מנגד, קיים חשש המובנה שבסופו של דבר המשיב לא יוכל להיפרע מהמבקשת ולמצער לא במלוא הסכום, אם פסק הדין שניתן יעמוד על כנו. לעומת זאת, בהינתן שהזוכה היא המדינה, אין חשש מקביל לפיו המבקשת לא תוכל לגבות את הכסף

שישולם בחזרה אם ערעורה יתקבל. על רקע השיקולים האמורים ומבלי לנקוט כל עמדה ביחס לסיכויי הערעור – במכלול הנסיבות מצאתי להורות על עיכוב ביצוע חלקי. בשלב זה המבקשת תידרש אפוא לשלם למשיב כמחצית מסכום המס שהיא חייבת בו בהתאם לפסק דינו של בית המשפט המחוזי, בסך של 20 מיליון שקלים. לצד זאת המשיב יוכל להתיר את העיקולים שהוטלו על נכסיה של המבקשת על כנם, עד לגובה יתרת הסכום שנפסק, כך שלא ניתן יהיה לבצע בהם דיספוזיציה – אך מבלי לממשם בשלב זה. כמו כן, כל עוד העיקולים חלים גם ביחס לחשבונות הבנק של המבקשת – ובהתחשב בצרכים הרפואיים והאחרים שהיא הציגה – אני מורה על הגבלתו של סכום העיקול, כך שישאר בידיה סכום כסף נזיל בסך של מיליון שקלים בשנה.

12. סוף דבר: הבקשה לעיכוב ביצוע מתקבלת באופן חלקי, כמפורט בפסקה 11 לעיל. במכלול הנסיבות אין צו להוצאות.

ניתנה היום, ל' חשוון תשפ"ה (01 דצמבר 2024).

דפנה ברק-ארו
שופטת